15.09.2021

191/00.04.02/2021
[Lakiluonnos sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta lausunnoille]

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Viite Liikenne- ja viestintävaliokunnan asiantuntijalausunto HE 115/2021 vp

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta HE 115/2021 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL) asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta. HSL kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksestä.

HSL pitää lakiesitystä kannatettavana. Nykytilanteessa Suomessa ei ole voimassa kansallista lainsäädäntöä tiemaksujen keräämisestä, joten lakiesityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia Suomessa. Lakiesitys luo kuitenkin edellytykset EETS-palveluiden yhteentoimivuudelle ja niihin liittyvän markkinan syntymiselle, mikäli Suomessa myöhemmin päätettäisiin ottaa käyttöön sähköisiä tietullijärjestelmiä.

HSL pitää lakiesitystä kannatettavana:
1) yhteiskuntataloudellisen tehokkuuden kannalta, koska esitys pienentää tietullien maksamisen transaktiokustannuksia ja tietullien maksamiseen liittyviä rasitteita sisämarkkinoilla.
2) sisältäessään mahdollisuuden pilottitullijärjestelmistä, joka mahdollistaa pilotoimaan uusia sähköisiä tietulliteknologioita, mikäli siihen halukkaita tahoja ilmaantuisi.
3) eurooppalaisen liikennejärjestelmän kokonaistoimivuuden kannalta, koska esitys parantaa tienkäyttäjien palvelua EU:n tieverkoilla sekä edistää tienkäyttömaksuteknologioiden kehittymistä ja siirtymistä maasta toiseen.

Lakiesitys edellyttää, että EETS-tietullikohteesta vastaavat tietullioperaattorit hyväksyvät syrjimättömästi kaikki EETS-palveluntarjoajat, jotka haluavat tarjota sähköisiä tietullipalveluita. HSL pitää esitystä hyvänä ja katsoo, että lakiesitys tukee yksityisten palveluntarjoajien markkinoille tuloa. HSL katsoo, että lakiesityksen mukainen yhdenmukaistaminen vaikuttaa tulevaisuudessa alueellistenkin järjestelmien kustannustehokkuuden kehittymiseen.

HSL kiinnittää lakiesityksessä huomiota siihen, että sähköiset tietullijärjestelmät perustuvat tällä hetkellä satelliittipaikannus- (GNSS), matkaviestintä- tai mikroaaltotekniikkaan (DSRC). Tulevaisuudessa tulisi arvioida, pitäisikö yhdenmukaistamiskehityksessä huomioida myös rekisterikilpien tunnistamiseen (ANPR) perustuvan teknologian standardisoiminen EU-tasolla. Tässä esityksessä ei kuitenkaan ole tarkasteltu ANPR-teknologiaa, koska nyt täytäntöönpantavan EETS-direktiivin sääntely kytkeytyy lähinnä ajoneuvolaitteen hyväksyntään, tarjontaan ja näihin liittyviin teknisiin standardeihin. ANPR-teknologiaan perustuvia tietullijärjestelmiä ei ole vastaavalla tavalla yhdenmukaistettu EU-sääntelyssä.

HSL pitää tärkeänä, että kansalliset tietosuoja- ja muut valvontaviranomaiset valvovat palveluntarjoajien tietojenkäsittelyn asianmukaisuutta niissä maissa, joissa tiemaksut ovat käytössä.

Lisätietoja antaa osastonjohtaja Sini Puntanen, sini.puntanen@hsl.fi.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
Toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 15.9.2021. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.